

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.2.2020
COM(2020) 73 final

2020/0032 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**kansainvälisessä viljaneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta
Serbian tasavallan liittymiseen viljojen kauppaa koskevaan vuoden 1995
yleissopimukseen**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä, jolla vahvistetaan kansainvälisessä viljaneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, joka koskee Serbian tasavallan liittymistä **viljojen kauppaa koskevaan vuoden 1995 yleissopimukseen**.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Viljojen kauppaa koskeva vuoden 1995 yleissopimus

Viljojen kauppaa koskevan vuoden 1995 yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', tavoitteena on lisätä kansainvälistä yhteistyötä kaikissa viljojen kauppaan liittyvissä kysymyksissä, edistää kansainvälisen viljojen kaupan laajentamista ja varmistaa tämän kaupan mahdollisimman suuri vapaus. Lisäksi yleissopimuksella pyritään myötävaikuttamaan kansainvälisten viljamarckkinoiden mahdollisimman suureen vakauteen kaikkien jäsenten etujen mukaisesti, parantamaan maailman elintarviketurvaa ja tarjoamaan foorumi tietojen vaihdolle ja keskustelulle viljojen kauppaan liittyvistä viljaneuvoston jäsenten huolenaiheista.

Yleissopimus tuli voimaan 1. heinäkuuta 1995.

Unioni on yleissopimuksen osapuoli¹.

2.2. Kansainvälinen viljaneuvosto

Kansainvälinen viljaneuvosto on hallitustenvälinen organisaatio, joka pyrkii saavuttamaan yleissopimuksen 1 artiklassa asetetut tavoitteet. Kansainvälisen viljaneuvoston tavoitteena on erityisesti:

- (a) edistää viljojen kaupan kaikkiin näkökohtiin liittyvää kansainvälistä yhteistyötä;
- (b) edistää viljojen kansainvälisen kaupan laajentamista, avoimuutta ja oikeudenmukaisuutta;
- (c) edistää kansainvälisten viljamarckkinoiden vakautta, parantaa maailman elintarviketurvaa ja myötävaikuttaa sellaisten maiden kehitykseen, joiden talous on riippuvainen viljan kaupallisesta myynnistä.

Nämä tavoitteet pyritään saavuttamaan parantamalla markkinoiden avoimuutta jakamalla tietoja, suorittamalla analyysyjä ja järjestämällä kuulemisia markkinoiden ja politiikan kehityksestä.

Kansainvälisessä viljaneuvostossa on 28 jäsentä, mukaan luettuna monia maailman suurimpia viljantuottajia ja maahantuojia. Unionin ohella sen jäseniä ovat muun muassa Argentiina, Australia, Kanada, Egypti, Intia, Japani, Venäjä, Ukraina ja Yhdysvallat. Kiina ja Brasilia eivät ole jäseniä.

Kansainvälisen viljaneuvoston 28 jäsenellä on yhteensä 2 000 ääntä.

Talousarviomenettelyissä (katso yleissopimuksen 11 artikla), joiden mukaan vahvistetaan jäsenten vuotuiset rahoitusosuudet, unionilla on 372 ääntä kaudella 2019–2020².

Päätöksenteossa eli äänestettäessä (katso yleissopimuksen 12 artikla) tuhat ääntä jakautuu kymmenelle viejäjäsenelle (mukaan luettuna unionin 245 ääntä) ja tuhat ääntä 18

¹ EYVL L 21, 27.1.1996, s. 47.

² Kansainvälisen viljaneuvoston toimintaperuste on verovuosi, joka alkaa 1. heinäkuuta ja päättyy 30. kesäkuuta.

tuojajäsenelle. On syytä korostaa, että kansainvälinen viljaneuvosto toimii periaatteessa yhteisymmärryksessä, ja on hyvin harvinaista, että äänestys todella järjestetään.

Kansainvälisen viljaneuvoston kokouksissa unionia edustaa komissio. Jäsenvaltiot voivat osallistua kansainvälisen viljaneuvoston kokouksiin ja erityisesti neuvoston istuntoihin.

2.3. Kansainvälisen viljaneuvoston suunniteltu säädös

Serbian tasavalta³ esitti 23. tammikuuta 2020 virallisen hakemuksen yleissopimukseen liittymiseksi. Kansainvälisen viljaneuvoston sihteeristö ilmoitti 27. tammikuuta 2020 viljaneuvoston jäsenille Serbian tasavallan hakemuksesta.

Yleissopimuksen 27 artiklan 2 kohdan mukaan yleissopimus on avoinna liittymistä varten kaikkien valtioiden hallituksille neuvoston aiheellisina pitämin edellytyksin. Yleissopimukseen liittyvien menettelysääntöjen, jäljempänä 'menettelysäännöt', 33 artiklan d kohdan mukaisesti hallintokomitea käsittelee ja suosittelee neuvostolle 27 artiklan 2 kohdan mukaisia liittymishakemuksia.

Liittymistä hakevan maan äänet määräytyvät yleissopimuksen 11 artiklaa sovellettaessa (eli jäsenten vuotuista jäsenmaksun määrittämistä varten) sen mukaan, mikä on liittyvän maan kokonaisviljakaupan osuus kansainvälisen viljaneuvoston kaikkien jäsenmaiden kokonaisviljakaupasta, menettelysääntöjen 33 artiklan d kohdan mukaisesti.

Yleissopimuksen 12 artiklan 1 kohdan mukaan neuvosto vahvistaa, mitkä jäsenet ovat yleissopimuksessa tarkoitettuja viejäjäseniä ja mitkä jäsenet tuojajäseniä ottaen huomioon näiden jäsenten käymän viljakaupan rakenteen sekä näiden omat näkökannat.

Neuvosto määrittää myös niiden äänioikeudet saman artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

Koska kansainvälisen viljaneuvoston seuraava kokous pidetään vasta 8. kesäkuuta 2020, kansainvälisen viljaneuvoston sihteeristö on ehdottanut, että neuvosto hyväksyisi Serbian tasavallan liittymisen postiaänestyksellä. Näin liittyminen voisi tapahtua aikaisemmin. Jos kansainvälisen viljaneuvoston nykyiset jäsenet eivät esitä vastalauseita 31. maaliskuuta 2020 mennessä, Serbian tasavallan liittyminen tulisi voimaan 1. huhtikuuta 2020.

Yleissopimuksessa ei ole postiaänestysmenettelyä (tai kirjallista menettelyä) koskevia erityisiä sääntöjä, mutta neuvoston päätöksiä koskevassa yleissopimuksen 14 artiklassa ei edellytetä, että tällaiset päätökset on tehtävä neuvoston istunnossa.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Unioni teki neuvoston päätöksellä 96/88/EY⁴ **viljojen kauppaa koskevan vuoden 1995 yleissopimuksen**, joka oli voimassa 30. kesäkuuta 1998 saakka ja jonka voimassaoloa on sittemmin säännöllisesti jatkettu. Yleissopimuksen voimassaoloa jatketaan aina enintään kahdeksi vuodeksi yleissopimuksen 33 artiklan mukaisesti. Viimeksi voimassaoloa jatkettiin kansainvälisen viljaneuvoston päätöksellä vuoden 2019 kesäkuussa, ja sopimus on voimassa 30. kesäkuuta 2021⁵ saakka.

Unioni on aina ollut kansainvälisen viljaneuvoston aktiivinen jäsen ja kannattanut järjestön laajentumista.

Serbian tasavalta on merkittävä maataloustuotteiden tuottaja, etenkin maissin, joka on yksi kansainvälisen viljaneuvoston pääviljelykasveista.

³ Serbian tasavallan maatalous-, metsätalous- ja vesihuoltoministerin kirjeellä.

⁴ EYVL L 21, 27.1.1996, s. 47.

⁵ Neuvoston päätös (EU) 2019/813, annettu 17 päivänä syyskuuta 2019 (EUVL L 133, 21.5.2019, s. 19).

Serbian tasavalta jätti EU-jäsenyyshakemuksensa 19. joulukuuta 2009, ja Eurooppa-neuvosto myönsi Serbialle ehdokasmaan aseman 1. maaliskuuta 2012.

Tällä ehdotuksella komissio pyytää neuvostolta valtuutusta hyväksyä Serbian tasavallan liittyminen yleissopimukseen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”⁶.

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Kansainvälisen viljaneuvoston suunniteltu säädös laajentaa kansainvälisen viljaneuvoston jäsenistöä. Suunnitellulla säädöksellä on oikeusvaikutuksia erityisesti siksi, että se vaikuttaa päätöksenteon tasapainoon kansainvälisessä viljaneuvostossa, jonka päätökset edellyttävät viejä- ja tuojajäsenten enemmistöä ja sitovat jäseniä, kuten yleissopimuksen 14 artiklassa todetaan.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos toinen näistä tavoitteista tai osatekijöistä on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät maataloustuotteiden kauppaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan ensimmäinen alakohta.

⁶ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

kansainvälisessä viljaneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Serbian tasavallan liittymiseen viljojen kauppaa koskevaan vuoden 1995 yleissopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni hyväksyi viljojen kauppaa koskevan vuoden 1995 yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', neuvoston päätöksellä 96/88/EY¹, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1995. Yleissopimus tehtiin kolmeksi vuodeksi, ja sen voimassaoloa on säännöllisin väliajoin jatkettu kahdella vuodella. Viimeksi yleissopimuksen voimassaoloa jatkettiin kansainvälisen viljaneuvoston päätöksellä sen 49. kokouksessa kesäkuussa 2019², ja yleissopimus on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2021 asti.
- (2) Yleissopimuksen 27 artiklan 2 kohdan mukaan yleissopimus on avoinna liittymistä varten kaikkien valtioiden hallituksille ehdoilla, jotka kansainvälinen viljaneuvosto katsoo sopiviksi.
- (3) Serbian tasavalta esitti 23 päivänä tammikuuta 2020 virallisen hakemuksen yleissopimukseen liittymiseksi.
- (4) Eurooppa-neuvosto antoi 1 päivänä maaliskuuta 2012 Serbialle ehdokasmaan aseman.
- (5) Serbian tasavalta on merkittävä viljan ja erityisesti maissin tuottaja.
- (6) On aiheellista vahvistaa kansainvälisessä viljaneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, koska Serbian liittyminen yleissopimukseen on unionin edun mukaista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kansainvälisessä viljaneuvostossa unionin puolesta otettava kanta on hyväksyä Serbian tasavallan liittyminen viljojen kauppaa koskevaan vuoden 1995 yleissopimukseen.

¹ Neuvoston päätös 96/88/EY, tehty 19 päivänä joulukuuta 1995, vuoden 1995 viljasopimuksen muodostavien elintarvikeapua koskevan yleissopimuksen ja viljojen kauppaa koskevan yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (EYVL L 21, 27.1.1996, s. 47).

² Neuvoston päätös (EU) 2019/813, annettu 17 päivänä toukokuuta 2019, kansainvälisessä viljaneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta viljojen kauppaa koskevan vuoden 1995 yleissopimuksen voimassaolon jatkamiseen (EUVL L 133, 21.5.2019, s. 19).

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*